

HOOFDSTUK 22 DEMOCRATIE 9 pag.

Ondemocratie

“Bereisde Roel zag op zijn tochten geweldig veel, twee honden vochten....” Na op mijn reizen vele “ondemocratieën” bezocht te hebben, dacht ik meestal: “Het is maar goed dat wij in Nederland een democratie hebben!” In veel landen buiten “Het Westen” is het een zootje, leger, regering en politie hebben veel te veel macht en maken daar gebruik, maar vooral volop misbruik, van. Toch ben ik langzamerhand aan ’t twijfelen geraakt over het nut van “democratie”. Wij, en dan bedoel ik “wij uit de Westerse wereld”, denken altijd dat onze democratische bestuursvorm de juiste, de beste regeringsvorm is. Oké, dat moeten we zelf weten! Ik zou zelf trouwens liever van de minst slechte regeringsvorm spreken! Kwajijker is dat wij (van de Westerse wereld) op allerlei manieren proberen deze wijze van regeren ook aan andere landen op te dringen, ik kan het helaas niet anders zien. Wat nog erger is, niet alleen op vreedzame, maar ook op minder vreedzame manieren, inclusief oorlog, helaas. In ons “nobeles” streven om volkeren, die in de problemen zitten, te helpen, wordt tegelijk getracht die volkeren een democratisch systeem van regeren op te dringen (of is opdringen een te zwaar woord?), een systeem waar ze volgens ons naar snakken! Maar.... is dit wel zo? In de loop van de tijd ben ik tot de conclusie gekomen dat voor een hoop landen die veel geroemde democratie de toestand eerder zal verslechteren dan verbeteren! De Westerse wereld is nogal doende democratie in te voeren in “ondemocratische” landen, vooral in het islamitische middenoosten. Maar... die zitten helemaal niet te wachten op onze democratie. Ze willen veel liever op hun oude vertrouwde middeleeuwse manier van leven verder. Ze hebben een grenzeloos vertrouwen in Allah en willen eigenlijk niets weten van onze leefwijze. Maar ze zullen en ze moeten naar een democratie, desnoods met geweld. Waarom zal democratie daar niets verbeteren? Eerst maar eens even naar ons zelf kijken, naar ons eigen land, naar onze eigen regering.

Democratie

Als Westerse mens ben je gewend om in een “democratie” te leven. Er is daar vrijheid van meningsuiting, men heeft een zekere mate van “inspraak” en een “stem” in ’t geheel. Door te stemmen op leden van politieke partijen krijgen deze zetels, kan een regering samengesteld worden en die wordt dan door de gekozen volksvertegenwoordigers gecontroleerd. Een waterdicht systeem dus. Of toch niet?

Nederland is een democratisch land. De Europese Unie is een democratische unie! De “Westerse Wereld” is een democratische wereld. En de rest? Nou, India wordt eveneens geacht een democratie te zijn, Israël, Japan, Zuid Afrika! Zuid Korea ook? China zeker nog niet, maar zou op de “goede” weg zijn. En nu probeert men van Irak en Afghanistan een democratie te maken. En Turkije? Die zegt een democratie te zijn of probeert het te worden!

Wat is een “democratie” precies? Maar eens opzoeken! Volgens het woordenboek betekent het: “volksregering”. Het woord “democratie” komt uit het Grieks: “Dèmos” betekent volk, “kratein” staat voor heersen, regeren dus! De encyclopedie zegt er het volgende over:

“Democratie is een organisatievorm waarbij niet individuen of groepen, maar de gehele, erbij betrokken bevolking, deelneemt aan de collectieve besluitvorming!”

Als je dit goed leest komen wij (en ons land niet alleen) er maar magertjes van af: Eens in de paar jaar mag je een hokje achter een naam van iemand, die je eigenlijk nauwelijks of helemaal niet kent, rood maken! ’t Kan nog erger: je drukt op een knop van een

toetsenbord en hoopt dan dat de persoon die je uitgekozen hebt inderdaad je stem krijgt! Is dat ook werkelijk zo? Dat moet je maar hopen! Dat is dan dus onze “deelname aan de collectieve besluitvorming”. Jongens, jongens wat ben ik onder de indruk van dit systeem en wat doe ik leuk mee! Oké, je kunt de vergaderingen van de volksvertegenwoordiging, de Tweede Kamer dus, bijwonen, brieven naar de regering sturen, vragen stellen, je hebt dus “inspraak”! Maar toch.... Doordat we hier met z’n 16 miljoenen zijn, waarvan een groot deel mag stemmen, is die “betrokkenheid bij de besluitvorming” slechts uiterst gering. Verder zie je ook bij iedere stemming dat er, ondanks opiniepeilingen, steeds weer onvoorspelbare verschuivingen optreden. Om dit te voorkomen beginnen de politici, zo tegen de verkiezingen, zich plotseling in allerlei bochten te wringen, verschijnen veelvuldig in de media, kortom doen van alles om zich in de kijkerd te werken. En wat zeggen ze? Afhankelijk van het feit of ze zittend dan wel oppositie zijn, gooien ze met modder, vertellen wat ze allemaal zo goed (zittend) of zo verkeerd (oppositie) gedaan hebben en zeggen vooral wat ze in de volgende periode allemaal gaan doen, waarbij de oppositie dan natuurlijk meteen vraagt: “Waarom hebben jullie dat dan al niet eerder gedaan?”

De betrokken politici kijken elke keer met angst en beven naar de uitslagen. Als die uitslagen er dan eindelijk zijn, moeten ze, zowel na verlies als winst, met verklaringen komen. Nou, dan kan je lachen. Niemand blijkt verloren te hebben! De winnaars krijgen ineens kapsones, wat hebben ze het goed gedaan, niet? De verliezers weten het altijd zo te draaien dat ze niet verloren hebben, hoogstens niet gewonnen! Alsof dat wat anders is dan verliezen! Zelfs al heeft een partij zetels verloren, als ze nog steeds de grootste zijn durven ze toch te beweren dat ze de verkiezingen gewonnen hebben!

Enfin, omdat er steeds meer partijen zijn, komt er dan, na veel geharrewar en gesteggel, eindelijk een “coalitie”, een soort gedwongen samenwerking van partijen die elkaar eigenlijk niet mogen en helemaal niet samen willen werken! En komen de winnaars in de regering? Nou dat hoeft helemaal niet. Vaak komen er zelfs verliezers in de regering.

Uiteindelijk komt er een regering die eigenlijk niemand wil!

Een ander probleem is dat er bij écht regeren (vooruitzien dus) niet alleen populaire maar ook onpopulaire maatregelen genomen moeten worden. Ze proberen het dan zo uit te mikken dat de impopulaire beslissingen in ’t begin genomen worden. De leukere maatregelen, zoals belastingverlaging, worden in de buurt van de nieuwe verkiezingen getroffen! Eigenlijk hebben we bijna altijd de zelfde golfbeweging: er komt een links/midden regering, die speelt sinterklaas, redt het uiteindelijk niet, wordt opgevolgd door een rechts/midden regering, die moet zwarte piet spelen, waarna er weer een links/midden coalitie komt. Één keer hadden we een links/rechtse regering, leuk experiment maar dat was het toch ook niet, er moest teveel toneel gespeeld worden!

Democratische regeringsvormen

Er zijn intussen allerlei soorten “democratie” ontstaan. Die oude Griekse vorm van échte democratie, die voor één stad gold, beviel blijkbaar niet voor een heel land! De “directe” democratie viel dus af en men ging over tot de “representatieve” democratie, waarbij het volk op een bepaalde manier is vertegenwoordigd. Deze laatste vorm is dan weer onderverdeeld in een “presidentiële” (bijvoorbeeld de Verenigde Staten) en een (hè, hè) “parlementaire” democratie, de onze dus.

Behalve deze soorten bestaat er nog een “interessante” vorm: de “volksdemocratie”. Nou, dát is een geweldige vorm! Er is dan één partij die het hele volk vertegenwoordigt, met een partijleider aan het hoofd, nou ja, je snapt het wel, we spreken over “communisme”, “marxisme” en zo. Hoe het communisme in Rusland werkte weten we maar al te goed. Toch zijn dit soort “democratieën” er nog steeds.

Een leuk voorbeeld van zo'n éénpartijensysteem is Zimbabwe, daar gaat het geweldig met de inwoners, zolang ze maar achter hun "leider" staan. De economie is er intussen naar de gallemiezen. De (blanke) boeren die voor voedsel, werk en deviezen zorgden zijn in grote getale weggetrokken of weggejaagd, vaak zelfs vermoord! Toch blijft men de grote leider steunen! Waarom? Als je dat niet doet dan..... Een ander landje waar toch ook een heel groot deel van het volk achter hun leider is blijven staan, is Cuba! Maar die steun aan Fidel lijkt toch ook wel een beetje op het evolutieproces van de natuur: alleen de "aangepaste" soorten redden het, de rest sterft uit, verdwijnt. Want in Cuba, hebben de mensen die weigerden zich aan te passen het land al lang verlaten, zijn "verdwenen" of zitten in 't gevang. Maar... wie weet komen ze terug als Fidel er niet meer is! Hij is intussen al behoorlijk ziek (het is nu 2006), maar dat zegt niet alles, hij is taai!

Ook de communistische DDR, door West Duitsland indertijd stevast de "Zogenaamde Duitse Democratische Republiek" genoemd, leek het prima te doen. Zolang je maar binnen bleef en netjes meeliep, kon je zelfs gezellig in je land rondrijden in een walmend pruttelend tupperware-autootje, echter voorál niet er buiten! Had je echt het lef om er tussenuit te knijpen, nou dan had je een goede kans dit niet te overleven. Ze hadden een uiterst effectief systeem ontwikkeld om je binnen het "paradijs" te houden.

Toen het echt niet meer ging zijn, ze liepen intussen 50 jaar achter, werd "de muur" geslecht en ging men toch maar weer samen met het decadente, "kapitalistische" West Duitsland: einde van deze vorm van volksdemocratie. Hoewel deze DDR intussen veranderd was in een grauw, grijs land waar niks meer goed was, waar men teerde op wat over was van vroeger, zijn er toch nog mensen uit dat land die met weemoed terugkijken. Ze vonden dat achterlijke grijze leven blijkbaar zo gek nog niet, een mens went aan alles! Inderdaad was de door de staat geregelde medische zorg en het schoolsysteem niet slecht. En werkeloos kon je niet worden, ook al had je niets meer te doen! Een hele geruststelling, maar erg stimulerend, nou nee! Het land verkeerde in een soort coma.

Terug naar onze eigen democratie, de "parlementaire" dus. De parlementaire democratie, waarvan ooit gezegd is dat dit de beste regeringsvorm zou zijn, waarbij ik dan liever spreek van de minst slechte regeringsvorm: is die manier van regeren wel zo goed, is het wel de minst slechte? Is er niet iets beters? Er blijken allereerst verschillende vormen van parlementaire democratie te zijn. Welke dan? Er zijn om te beginnen (democratische) republieken én koninkrijken. En ook deze koninkrijken, neem bijvoorbeeld Engeland en de Scandinavische landen verschillen onderling ook weer. Bij de één heeft het staatshoofd iets, bij de ander niets en soms alleen over details wat te zeggen. Onze vorstin heeft niet te klagen, ze heeft meer macht dan je denkt! En de republieken? Israël, Frankrijk, Italië hebben allen wel een ander soort democratie dan de onze, maar echt grote verschillen zijn er niet.

De volksvertegenwoordigingen zijn van land tot land verschillend, al was het alleen maar het aantal volksvertegenwoordigers! En ook de manier waarop die (zogenaamde?) volksvertegenwoordigers gekozen worden, verschilt van land tot land: kiesdrempel, districtenstelsel, evenredige vertegenwoordiging, van alles is er verzonnen, maar blijkbaar hebben ze de ideale vorm nog steeds niet gevonden!

Iedere democratie heeft een staatshoofd, een koning of een president dus, waaronder een eerste minister: de "premier" en een aantal ministers staat: een "kabinet". De macht van de staatshoofden en ook de macht van de ministers verschilt sterk van land tot land. En de macht van het volk? Die verschilt ook nogal, maar dat valt nauwelijks op, ze hebben vooral verrekke weinig macht! Laat ik maar ophouden verder uit te leggen hoe het in andere landen zit, eerst maar eens naar onze eigen "democratie"!

Onze democratie, volksregering dus, houdt, wat "macht van het volk" betreft, in dat we eens per vier jaar, soms wat vaker, de volksvertegenwoordigers kunnen kiezen. Daartussenin mogen we ook nog wat lui voor de provincie en gemeente aanwijzen.

Een belangrijke figuur voor de burgers: de burgemeester van de gemeente waar je woont, die mogen we NIET kiezen, die wordt niet door ons, maar door “onze” regering aangewezen, de gewone burger is daar kennelijk te stom voor!

En de “volksvertegenwoordigers”? Vertegenwoordigen die het volk? Niet echt, om het zacht uit te drukken. Ze zijn vooral, uitzonderingen daargelaten, met zichzelf bezig, bezig zichzelf in de kijker te werken, waarschijnlijk met het doel later nog wat belangrijker te worden.

En de vrijheid om partijen te vormen? Ja, die hebben we. En dat houdt in dat we van allerlei belangenpartijen hebben, partijen van een bepaalde kerk, van ouderen, van “allochtonen”, van de rokers, van de automobilisten, van tien miljoen, van de dieren, die zelf trouwens nog steeds niks te zeggen hebben en nu ook nog, als “kroon” op de democratie: de partij van de pedofielen! Maar de “pedo’s” zelf, de kinderen dus, die mogen er niet in! Die hebben geen stemrecht! Uiteindelijk heeft men die partij toch maar verboden, dacht ik. Jongens, jongens bedenk toch wat beters!

Wat in onze democratie vooral opvalt is, dat je in de bestuurslichamen, overal altijd weer dezelfde personen ziet. Oké, er vallen wel wat mensen af, er zijn er die met (een verrekt goed) pensioen gaan en dan komen er weer wat jeugdige personen bij. Maar....., vooral zie je steeds dezelfde figuren terug in dat politieke wereldje. Hoe komt dat nu?

In ons land, met 16 miljoen inwoners, is slechts een zeer klein deel van de bevolking lid van een politiek partij. Het kunnen er vijftigduizend, misschien wel honderd duizend zijn, maar in ieder geval relatief zeer weinig. Waarom zo weinig? Is het desinteresse? Is het omdat het geld kost? Is het omdat de politieke partijen ons niet bevallen? Waarschijnlijk ergert men zich zó aan de politici dat de meerderheid geen zin heeft om lid van zo’n praatclub te worden. Voor mijzelf is dat wel de belangrijkste reden.

Maar zelfs van dit kleine groepje mensen dat lid is van een politieke partij, is er dan ook nog weer een flink deel wél lid, maar niet actief in de politiek! Deze mensen zijn lid uit traditie of uit gewoonte, of men denkt: “Ik word maar lid, je weet nooit waar het goed voor is!”.

Maar.... het is wél dit feit, het feit dus dat minder dan één procent van de bevolking lid van een politieke partij is, dat tot gevolg heeft dat je altijd dezelfde figuren in de overheden van steden, provincies en in Den Haag ziet. En onze zogenaamde volksvertegenwoordigers spreken dus niet namens ons, maar vooral namens die politieke partijen met een handvol leden. Zou niet moeten? Eigen schuld, dikke bult! Moeten er maar meer mensen lid worden van een partij, want..... alle ministers, hoge ambtenaren, kamerleden, commissarissen, burgemeesters noem maar op, allen komen uit dat kleine groepje dat lid is van een politieke partij. En die hebben alles prima geregeld.... voor henzelf. Goede wachtregeling, goede pensioenen. En ze helpen elkaar. “I scratch your back, you scratch mine!” Val je af als minister, geen probleem, je komt wel weer goed terecht. Een commissariaatje, burgemeester, er is van alles mogelijk. Zelfs als je volledig uit de gratie ben geraakt kan je nog voorzitter van de kampeerraad worden. Of je krijgt een beste functie in het buitenland, bij de VN, ambassade, wereldbank of zo. Als je (te) oud bent ga je lekker dutten in de Eerste Kamer. Ook een goede positie in het bedrijfsleven behoort tot de mogelijkheden. Je ziet in ieder geval overal steeds dezelfde figuren op allerlei goedbetalende plaatsen. Omdat ze zo goed zijn? Omdat ze zo ”bekwaam” zijn, om met Wim Kan te spreken?

En dan nog wat. Weet de “politiek” het niet meer en dat gebeurt nog al eens, dan benoemen ze een commissie! En wie zitten er in die (honderden) commissies? Precies! En weten de ministeries het niet precies? Dan winnen ze advies in van “externe adviseurs”. Allemaal onafhankelijk? Hopelijk wel, maar zeer twijfelachtig, want wie geven er vaak advies? Juist!

We hebben dus een heel klein groepje mensen in Nederland, dat het eigenlijk voor het zeggen heeft! Een enkele maal stapt er wel eens iemand voortijdig uit. Één van die mensen verkletste zich ooit. “Toen ik tot de (Tweede) Kamer toetrad, dacht ik dat iedereen het landsbelang diende. Na een tijdje merkte ik dat het vooral over het partijbelang ging. Uiteindelijk moest ik concluderen dat het allemaal om eigen belang ging!” De man is er toen maar uitgestapt. Dat doen er echter maar weinige! Het pluche blijkt nogal verslavend te werken.

Wat kunnen we er aandoen? Hoe krijgen we voor elkaar dat de regering, maar vooral de volksvertegenwoordiging ook werkelijk het volk vertegenwoordigt? Met referenda, correctief, bindend of adviserend, met enquêtes? Door een burgemeester te kiezen in plaats van te benoemen? Met gekozen “sheriffs”, politiechefs, zoals in de States? Ik ben bang dat ook dat allemaal geen echte oplossingen zijn! In Canada wonen nog al wat mensen die de US verlaten hebben vanwege de Amerikaanse politiek. Maar is Canada zo veel beter? Het is er vooral kouder (ik was er ooit een wintertje!)

Referenda? Bij het eerste echte referendum in Nederland stemde men massaal tegen de Europese grondwet, maar was het wel tegen de grondwet? Het was meer een tegenstem uit onvrede, een stem tegen de regering, tegen de politiek, tegen de gang van zaken in Europa, uit onvrede over van alles. Eindelijk kon de man in de straat zijn mening geven. En het waren vooral uitingen van onvrede over de manier waarop de regering ons van alles door de strot probeert te duwen. Hoe harder men “adviseerde” om vóór te stemmen, hoe meer mensen de kont tegen de krib gooiden en tégen stemden. Alleen de zeer rationele en objectieve denkers stemden waarschijnlijk echt vóór de grondwet (die helemaal geen grondwet is). Maar ik ben bang dat er ook bij die groep echt objectieve stemmers nog flink wat tegenstemmers zaten.

Het aantal schokkende gebeurtenissen neemt de laatste tijd steeds meer toe. Het lijkt erop dat allerlei zaken, op allerlei gebied, steeds meer “uit de klauwen lopen”. De “politiek” voelt zich gedwongen erop te reageren, maar holt er eigenlijk hijgend achteraan. Van “regeren is vooruitzien” is nauwelijks sprake. De misdaad, het verkeer, besmettelijke ziektes, ruimingen, extreem weer, broeikas-effect, overstromingsgevaar, energieproblemen, milieu, werkeloosheid, drugs, drank, seks, immigratie, illegalen, integratie, discriminatie, onveiligheid, criminaliteit, bevolkingstoename, files, vergrijzing, zorg, islamisering, integratie, (afgewezen) asielzoekers, al deze problemen nemen in snel tempo steeds grotere vormen aan. De man in de straat heeft daardoor steeds minder vertrouwen in de politiek. Men geeft de politiek de schuld, want zij zouden in het verleden onvoldoende op al deze problemen geanticipeerd hebben en weigerden de gevolgen van hun lankmoedige houding in te zien. Veel van deze ontwikkelingen heeft men zelfs bewust, ik kan het niet anders zien, zelf in gang gezet. Ik noem er een paar: “kom maar binnen”, “allemaal hetzelfde onderwijs”, “iedereen studeren”, “iedere godsdienst z’n eigen school, met nog geld toe”, “ga maar in de: WW, VUT, WAO. “Niet meer asfalt”, heeft men heel lang geroepen. Allerlei subsidies voor de vreemdste zaken. Subsidies zijn als drugs, stopt men ermee, dan krijgt men te maken met afkickverschijnselen! En dan hebben we ook nog de bijstand, de oprotpremie, de kinderbijslag, de huursubsidie, de zorgtoeslag, kinderopvang, noem maar op! Het allerergste is “de armoedeval”. Een vreemd begrip, maar het komt er op neer dat, als je éénmaal werkeloos bent en een uitkering hebt, je beter niet aan het werk kan gaan, want zodra je dat doet dan ga je er financieel gegarandeerd op achteruit! Waarom? Er zijn twee soorten ambtenaren: de “gevers” en de “halers”. Zit je bij de “gevers”, dan krijg je van alles: ondersteuning, subsidie, vrijstellingen, toeslagen. Maar... ga je aan ’t werk, dan kom je plotseling onder de “halers”. Ineens vervallen al je leuke toeslagjes en moet je voor alles weer betalen, belasting, energie, noem maar op. Nog een feit: de gevers hebben een budget en dat moet op, want anders krijgen ze volgend jaar minder. Maar de halers, die hebben ook een

doelstelling en die moeten ze óók halen.... Het gevolg? Blijf maar lekker thuis, er is trouwens toch geen (leuk, goed betaald) werk, zeker als je wat ouder bent!

Nu alles gierend uit de bocht dreigt te lopen, moet men wel maatregelen nemen. Doet men dit ook? In ieder geval probeert men het, met als gevolg ach en wee geklaag door allerlei bevolkingsgroepen. Het meest verontrustende van alles is echter dat op diverse gebieden toch weer duidelijk blijkt, dat de politiek weigert lering te trekken uit de gebeurtenissen en vrolijk op dezelfde wijze verder gaat. Zo heeft men nauwelijks conclusies getrokken uit het laatste referendum over de Europese “grondwet”. Niet in Nederland en niet in Europa. Van “regeren is vooruitzien” is totaal geen sprake, ja, vooruitzien tot de volgende verkiezing! De “grondwet” heeft men maar doorgeschoven naar de volgende regering! (Intussen heeft men toch gewerkt aan een soort ingekorte grondwet, die vooral geen grondwet genoemd mag worden!)

Ook de Europese politiek zegt veranderingen toe, maar gaat vervolgens verder alsof er niets gebeurd is. Men wil blijkbaar niet inzien dat er een soort ondergrondse “veenbrand” woedt. Een veenbrand die op ongelegen ogenblikken wel eens bovengronds kan oplaaien!

Onvrede, dat onze invloed op de regering, onze democratie, zich voor de man in de straat beperkt tot het ééns in de zoveel jaar een kruisje bij een bepaalde persoon kunnen zetten, een persoon die ze nauwelijks kennen, personen uit een club die ons van alles beloven, beloftes die ze, na verkozen te zijn, vervolgens zeer snel blijken te zijn vergeten, als ze al wat te zeggen krijgen....

We stemmen meestal met ons gevoel, laten ons beïnvloeden door de manier waarop een te kiezen persoon overkomt (op tv), door de indruk die hij op ons maakt. En als we menen zo'n persoon te kennen omdat we hem nogal eens horen spreken en dat “verstandige praat” vinden, als zo'n persoon goed en sympathiek overkomt, dan blijkt zijn partij een “programma” te hebben waar geen moer van deugt. Maar...., wie kent de programma's van de politieke partijen? Wie bestudeert er bijvoorbeeld de financiële consequenties van de diverse programma's? Wie weet er wat van onze staatsschuld. Deze stijgt en stijgt steeds verder, ondanks toezeggingen dat men nú gaat aflossen. “De financiën zijn op orde!” zegt de minister van financiën. Op orde? We zitten tot onze nek in de schuld!

Het is nu 2007 en de staatsschuld van Nederland nadert de kwart biljoen (250 miljard) Euro. Die schuld kost 9,5 miljard rente per jaar! Dat is meer dan 600 Euro per Nederlander, dus meer dan tweeduizend euro belasting per gezin per jaar, waar niemand iets voor krijgt! Nu heeft men weer eens toegezegd in 2007 eindelijk te beginnen met aflossen! 15 Miljard! Intussen heeft men het toch maar weer een jaartje verschoven. Dat betekent dus: nog meer kosten, nog eens duizend Euro per Nederlander. “Financiën op orde” noemt men dat!! Had het toch nooit zo ver laten komen! Schrale troost: in andere landen is het niet veel beter, met als kampioen de USA met 35 biljoen (dollar) interne schuld! Oké, zij hebben wel 20 maal zoveel mensen, maar dus zo'n 100 maal meer schuld! Shame on you, schaam je!

Ben je het er allemaal niet mee eens en wil je er toch wat aan doen? Dan rest er eigenlijk maar één oplossing: **“If you can't fight them, join them!”** Ga zelf in de politiek, word maar lid van een politieke partij en wurm je er tussen. Ben je goed gebekt, kan je een beetje toneelspelen, zie je er redelijk appetijtelijk uit? Ga erbij, “join the club”. Doe de juiste kleren aan, praat gezellig mee, lul mee met de juiste figuren, **beantwoord een vraag nooit met ja of nee**, maar geef een slim antwoord, leer orakelen. Leer op de juiste manier met kritiek omgaan. De echte politici doen bij kritiek beleefd verontwaardigd, maar worden meestal niet koud of warm bij wat voor aanvallen dan ook, moeilijk te leren trouwens.

Wil je in de Tweede Kamer, dan moet je er natuurlijk wel voor zorgen gekozen te worden en dat geldt voor meer van die instellingen. Dus, pap aan met de juiste figuren en zeg de juiste dingen en zorg dat je op een kieslijst komt. Enige sluwheid is wel gewenst!

Bevalt de landelijke politiek je niet? Geen probleem! Ga naar “Europa”, ga naar Brussel! Dan heb je het nog beter! Onkostenvergoedingen, beste autovergoeding, lekker pendelen tussen Brussel en Straatsburg! Maar... denk erom, de rest van je leven zal je toneel moeten blijven spelen! Dat is de prijs die je betaalt. Niet zo erg, het leven is sowieso één groot toneelspel. Maar... vergeet één ding niet:

“Verbeter de wereld, begin bij jezelf!”

Andere regeringsvormen

In m'n leven heb ik veel landen bezocht. In veel van die landen was er geen sprake van democratie. Vaak was ik maanden lang in zo'n land. Was dat een probleem? Meestal niet, soms wel. Maar als je je netjes en als gast gedraagt, heb je eigenlijk nergens last van. Je ziet, in landen als Pakistan, Indonesië, Iran en vele andere, dat de mensen bar weinig te vertellen . Maar... zou democratie een oplossing voor deze landen zijn? Ik ben bang van niet. Is democratie wel zo'n ideale regeringsvorm voor hen? Nee toch? Is er niet wat beters? Maar wat dan? De beste vorm zou (volgens mij dus!) een regering met een echt goede dictator zijn, een “verlichte despoot”. Een regeringsleider die heel veel te zeggen heeft, maar die het beste voor heeft met z'n land, die ook aan anderen en aan andere landen denkt, die geen oorlogen begint, die..... enfin een écht ideale vent (of een van Griethuizen?) dus.

Helaas, wat blijkt? Een echt goede dictator die ook een goede dictator blijft(!), is in deze wereld nog niet opgestaan! Vroeger of later gaan ze in de fout. Ze gaan de verkeerde kant op, ze gaan aan zelfverrijking doen, worden machtswellustig, nemen steeds meer onbegrijpelijke maatregelen, schakelen rivalen op steeds “onprettigere” wijze uit. Hitler deed in 't begin best goede dingen, hij bracht werk, bouwde autobanen, wilde het hele volk een wagen, een “volkswagen” dus, geven. Maar toen kreeg hij de kolder in z'n kop, begon een beetje té, en daarna heel véél té nationalistisch te denken! En Franco en Tito? Geen slechte lui in 't begin, maar zeker geen ideale dictators!

Franco bood Hitler eens een plek aan waar hij z'n bommenwerpers kon uittesten: het dorpje Guernica in Baskenland! Resultaat: 1650 doden, het was marktdag! Wel hebben we er een interessant schilderij van Picasso aan overgehouden! Die was zo woedend dat hij meteen begon aan een reusachtig schilderij in zwart, wit en grijs, over de verschrikkingen van dat bombardement.

Fig 22.1 Picasso's Guernica

Guernica is een “goed” voorbeeld van hoe dictators in de fout kunnen gaan. Zou het werkelijk zo gegaan zijn? Hitler belt Franco op. “Franc, ik wil m’n bommenwerpers eens goed uittesten. Heb je niet één of andere stad of zo waar je van af wil?” Franco denkt even na en Guernica schiet hem te binnen. Een symbolisch stadje voor de Basken, waar ze al meer dan duizend jaar onder een eik samenkomen om belangrijke besluiten te nemen. Franco wilde allang van die Basken af! “Dolf, doe dat plaatsje “Guernica” maar, in Noord Spanje!” En zo geschiedde, op 26 April 1937.

In 1990 bezocht ik het stadje. De mensen werden nog woedend toen ik er met hen over begon! Men vertelde trouwens dat er niet alleen Duitse, maar ook Italiaanse vliegtuigen van een andere “dictator”: Mussolini, bij geweest waren. Deze Benito, uitvinder van het fascisme, was een vriendje van Adolf!

En Tito? Uitvinder van het Titoïsme! Niet zo’n bar slechte dictator trouwens, misschien wel één van de minst slechte. Hij was “partizaan” geweest (die “kommen von hinten”, zoals een Duitser me ooit zei) en later een soort communist met wat afwijkende ideeën hierover. Toendertijd merkte je goed dat Joego communistisch was! Ongeïnteresseerde bediening en veel staatsbemoeienis (wat niet altijd slecht hoeft te zijn). De Joegoslaven waren vooral bezig zoveel mogelijk geld van de “kapitalisten” in te pikken. Maar Tito hield Joegoslavië wel bij elkaar! Wat er na Tito met dat land gebeurde vind ik zo walgelijk dat ik er niets over wil zeggen. In ieder geval ga ik er nóóit meer naar toe! (Daar zullen ze trouwens wel zwaar van onder de indruk zijn!) Wat een volk!

Dan hadden we nog Marcos op de Filippijnen, in ’t begin een redelijke man, maar toen werd hij inhalig, begon geld te jatten. Nou zou je denken, een paar miljoen op een Zwitserse bank, misschien nog een paar “liters” goud voor de zekerheid (één liter is 1 dm³ en weegt ruim 19 kilo). Maar nee, hij jatte honderden miljoenen dollars! Wat moet je daar allemaal mee? Z’n vrouw Imelda kocht er schoenen voor. Nou heb je als man aan een paar of twee, drie genoeg. Een vrouw wil er wat meer, nou ja die denken daar wat anders over. Maar 6000 (of waren het er 60.000?) paar? “Wat heb dat nou voor nodig?”

Marcos was niet de enige die veel geld jatte! Wie we ook nog goed kennen zijn Soekarno en Soeharto van Indonesië, goede mensen, vooral goed in het wegsluizen van geld.

En vroeger was het ook niet veel beter. Neem maar die Romeinse keizers, dat waren toch ook pure dictators. Één van de leukste was Nero, die hield van vuurwerk en keek gezellig vanaf z’n buitenhuis naar het brandende Napels, dat hij in de fik had laten steken.

En keizer Vespasianus? Die wilde het volk van Rome laten betalen voor de openbare wasgelegenheden. Die waren daarvoor altijd gratis geweest. Rome had tot dat moment altijd geld genoeg, daar zorgde het leger wel voor. Maar Vespasianus had toch nog méér geld nodig en ging belasting heffen op het gebruik van de openbare badhuizen en toiletten. “Maar Ves, dat kan je toch niet maken?” “Ja, hoor: *Pecunia non olet!*” Ofwel: “Geld stinkt niet!”

Één van de laatste dictators is Saddam Hoessein. Hij is trouwens geen dictator meer, hij verkoos konijn te worden en kroop, toen het echt gevaarlijk werd, onder de grond. Uiteindelijk vonden ze hem toch. Ook deze man jatte een godsvermogen bij elkaar, waar hij onder de grond trouwens niets aan had! In ’t begin was hij, denk ik, helemaal zo’n slechte kerel niet. Hij was bevriend met Westerse staatshoofden, werd zelfs geprezen: “de sterke man van Irak”. Maar ja toen ging het mis. Hij baalde van de Koerden en bestookte ze met gifgas. Toen naar Koeweit. Dat land hoorde volgens hem “geografisch” bij Irak, dus: innemen maar! Dat liep mis! Voor het leger wegvluchtte, staken ze nog gauw een paar honderd oliebronnen in de fik. Zelfs dat werd Saddam min of meer vergeven. Terwijl zijn legers waren verslagen met tienduizenden doden, mocht hij toch de absolute baas in z’n eigen land blijven. Hij had een leuke methode voor z’n tegenstanders. In z’n paleis aan de rivier de Tigris stond een gehaktmolen. Als je te brutaal werd ging je daar levend in! Geloof je het niet? Vraag maar

aan de Irakezen hier! Men heeft intussen de doodstraf tegen hem geëist en hem opgehangen! Wat een “strop” voor hem!

We hebben er nog een paar: Moegabe, marxist, gelooft in het éénpartijensysteem! Geweldige man, nog even dan is z'n land echt naar de afgrond. Als je echt wil weten hoe je een land naar de gallemiezen helpt, Robert weet het! En dan is er ook nog Lubasjenko van Wit Rusland, de laatste dictator van Europa. Jammer, maar die redt het ook niet lang meer. Leek OK, maar ging ook al snel de verkeerde kant op. Ik kan nog wel wat meer verhalen over dictators vertellen, bijvoorbeeld over keizer Bocassa van Centraal Afrika en die man van Swaziland met al z'n vrouwen, maar de strekking van mijn verhaal is wel duidelijk: **de aardmens is niet geschikt als dictator!**

We hadden ook nog Ceausescu van Roemenië. Tot het laatst geloofde hij dat hij een “goeie” dictator was. Uiteindelijk gebeurde met hem hetzelfde als wat hij met z'n tegenstanders deed: hij (en z'n vrouw) werden afgeschoten!

En Pinochet? Hij is afgezet maar leeft (het is 2006) nog steeds (90+) en zit 'm al jaren te knijpen! Hij was toch wel een goede dictator, of niet? Hij veranderde de economische ellende van de socialist Allende in een bloeiende economie. Chili werd een welvarend land. Alleen... je moest wel achter hem staan, anders werd je om zeep geholpen. Dat gebeurde dan ook met duizenden Chilenen. Tja, wel een goede dictator, maar wel met een paar zeer onacceptabele minpuntjes! Uiteindelijk stierf hij dan toch, niemand is onsterfelijk!

Waren er dan helemaal geen “goeie”? Één die er dichtbij kwam was volgens mij: de Fransman De Gaulle, eerst generaal, later “President de la République“ met dictatoriale trekjes. “Français, Françaises! Moi, de Gaulle a décidé” zo begon hij altijd z'n televisietoespraken. Zeer machtig en echt een goeie vent, maar..... alleen voor Frankrijk! De rest van Europa? Mocht ook meedoen! Meer niet. Niet belangrijk. Alleen Frankrijk telt!

Ik geef het op. Er is niets aan te doen. Wij zullen met onze democratie moeten leren leven. Maar.... er moet toch wel iets aan gedaan kunnen worden? Hoe komen we tot betere en snellere beslissingen? Het Zwitserse model? Met toch maar veel referenda? Met veel macht voor de “kantons”, lees provincies? Zou het toch niet beter zijn om onze leiders maar wat meer macht te geven? En het volk wat minder inspraak? Maar dan wel meteen opstappen als je fout bent! En geen bijbaantjes! Corrupt? Meteen eruit!

Enfin, het zal wel zó gaan: sommige zaken worden langzaam beter, andere dingen slechter! Iedere regering maakt de bureaucratie minder, maar er komen steeds meer formulieren! Het is niet het systeem dat niet deugt: **HET IS DE (AARD)MENS DIE NIET DEUGT!**

Betekent dit.....zouden er dan toch mensen op andere planeten bestaan, betere mensen dan de aardmensen? Áls ze bestaan kunnen ze nauwelijks slechter zijn, want jongens, jongens, wat zijn wij “aardmensen” (en ook ik behoor er helaas toe), een stelletje intelligente misbaksels, deze aarde onwaardig!!! Vraag maar aan de dieren. Waar zou ik nou toch op stemmen?